

Herinneringscentrum Kamp Westerbork; de meest beladen geschiedenis van Nederland dreigt vergeten te worden!

De vierjarige Hans Peeper kwam op 20 juni 1943 vanuit Amsterdam aan in Westerbork met zijn vader en moeder.

‘Vanuit Westerbork vertrok er iedere dinsdag een trein naar de vernietigingskampen. De mensen waren bang - “Staan we wel of niet op de lijst?” - dat voelde ik als kind.’

Rozette Kats staat hier, omdat haar ouders haar als baby van acht maanden onderbrachten bij moedige Nederlanders. Haar broertje Robert werd geboren in kamp Westerbork. Hij werd samen met hun ouders vergast in Auschwitz.

Rozette en Hans overleefden de oorlog en staan hier voor u.

De Molukse Mietji Hully vertelt: ‘We zitten hier, we zijn hier geplaatst. Het is net of je niet mee mag doen met de buitenwereld.’ Mietji werd geboren in Schattenberg, zoals Kamp Westerbork na de oorlog werd genoemd. Ook zij staat hier vandaag.

Wat er is gebeurd in Kamp Westerbork mogen we nooit vergeten. Er zijn nog een paar mensen die er zelf over kunnen vertellen, maar dat gaat veranderen. Dat is onvermijdelijk. Dan zal er niemand meer in leven zijn, die uit eigen ervaring kan vertellen over Kamp Westerbork, de plek waar vandaan tijdens de Tweede Wereldoorlog 107.000 Joden, Sinti en Roma zijn gedeporteerd naar de vernietigingskampen in het Oosten.

Het is ook de plek waar een hele grote groep Molukkers, die hebben gevochten in Nederlands-Indië voor het Koninklijk Nederlands Indisch Leger vanaf 1951 tot begin jaren zeventig samen met hun gezinnen hebben gewoond. In aanvang was het bedoeld als tijdelijke huisvesting, maar die duurde twintig jaar. Het is een deel van ons koloniaal verleden dat velen niet eens kennen. Ook dit mag niet vergeten worden.

Wat in Kamp Westerbork gebeurd is, is onderdeel van het verleden van ons land. Wanneer verhalen stilvallen omdat de mensen met herinneringen er niet meer zijn, hebben we andere mensen en tastbare middelen nodig om ons bewust te zijn dat we kunnen en moeten leren van ons verleden.

Helaas staat het voortbestaan van het Herinneringscentrum Kamp Westerbork onder druk. Het Herinneringscentrum wordt al jaren marginaal gefinancierd en kan net het hoofd boven water houden. Maar de uitgaven lopen de laatste jaren sterk op en kunnen niet meer gedekt worden door de inkomsten. De salarissen van de medewerkers vallen onder de Cao Sociaal Werk en zijn de laatste jaren sterk gestegen. We hebben de afgelopen jaren ingeteerd op onze reserves. Dat is nu niet meer mogelijk. Daar bovenop komen nu bezuinigingen en een btw-verhoging. Wij luiden nu de noodklok. Deze situatie staat niet in verhouding tot het maatschappelijke belang van Kamp Westerbork. We doen dan ook een dringend beroep op de overheid om ons zowel in de exploitatie als voor een eenmalige grote vernieuwingsslag tegemoet te komen.

Holocausteducatie

Kamp Westerbork heeft een belangrijke educatiefunctie: we ontvangen dit jaar ruim 35.000 leerlingen. We geven les op hoog professioneel niveau en beschouwen dit als onze kerntaak. Dit financieren we tot nu toe uit eigen middelen, maar die zijn niet toereikend. We moeten scholen weigeren, vanwege gebrek aan capaciteit. Hiervoor is dus meer geld nodig. In het regeerakkoord wordt gesproken over versterking van de educatiefunctie. We doen hierbij een oproep om de structurele financiering van het Herinneringscentrum Kamp Westerbork te verhogen.

Vernieuwing

Het museum van het Herinneringscentrum Kamp Westerbork is sterk toe aan vernieuwing. Het gebouw is te klein voor de 140.000 bezoekers die we jaarlijks ontvangen. De tentoonstelling is oud en sluit onvoldoende aan bij de belevingswereld van jongeren.

Daarnaast is het kampterrein toe aan een inrichting die grotere impact heeft op bezoekers. Het museum en het grote terrein kennen zwaar achterstallig onderhoud wegens de gebrekkige financiering. Hiervoor ligt nu een vernieuwingsplan klaar. We willen de Holocaust als ook de collectieve erkenning van de Indische en Molukse gemeenschappen een passende plaats geven in het erfgoedlandschap van Nederland.

De Holocaust en de dekolonisatie, de belangrijkste gebeurtenissen van de twintigste eeuw, hebben zich deels afgespeeld op deze afgelegen plek in Drenthe. Dit belangrijke deel van de Nederlandse geschiedenis mag niet verdwijnen en moet wat ons betreft een indrukwekkende, herkenbare en toegankelijke plek worden voor jong en oud in Nederland.

Laten we samen recht doen aan ons verleden. Kamp Westerbork was dé plek van de Holocaust in Nederland. Die geschiedenis mag toch niet verdwijnen?